



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.  
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De  
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.  
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

**Lessius, Leonardus**

**Lovanii, 1645**

Art. 6. Vtrum Sacerdos debeat denegare Eucharistia[m] peccatori petenti.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)



Cur, & quo iure Sacerdos qui ex necessitate celebrat absque prævia confessione, debeat quâ, primum confiteri postea.

Notandum Primò, Quosdam existimare hoc præceptum esse iuris diuini, & oriri ex obligatione illa præmittendi confessionem ante communionem: hanc enim obligationem debere statim post impleri, si ante communionem impleta non fuerit. Sed hæc sententia vera non est. Nam præcepta affirmatiua non obligant nisi certis occasionibus, quæ ubi præterierint, cessat obligatio eorum, siue impleta fuerint, siue non. Exempli gratia, teneris dare clæmofynam in graui vel extrema necessitate proximi, cessante illa necessitate non ampliùs teneris, siue impleueris præceptum, siue non impleueris. Eodem modo teneris confiteri peccatum mortiferum, quando est communicandum vel celebrandum; cum autem illud tempus præterierit, cessat obligatio confitendi; quia tota ratio obligans cessat. Dicendum ergo est, hoc præceptum esse merè humanum introductum à Concilio Tridentino, vt rectè dixit Nauarrus cap. 2. num. 9.

11

Notandum Secundò, Laicos, qui communicant absque confessione, non obligari statim postea confiteri, sed solùm Sacerdotes qui celebrant necessitate urgente: quod est contra Nauarrum loco citato. Ratio est, Quia lex non est extendenda vltra significationem verborum. Adde, Quòd in Sacerdotibus sit peculiaris causa, quæ nõ in Laicis; quia multò crebriùs celebrant, quàm Laici communicent. Neque ratio Nauarrum urget: tum, quia non est certum, quòd Concilium idem statuisset de Laicis, si interrogatum fuisset: tum, quia omnino credibile est Concilio benè in mentem venisse Laicorum, & tamen noluisse idem statuere: tum denique, quia quamuis fortè statuisset, si venisset in mentem; tamen quia reipsa nõ statuit, non obligauit Laicos. Bonum tamen est Laicos ad hoc hortari.

Cur Laicos non teneatur, vt Sacerdos, statim post confiteri, si communicauit sine prævia confessione.

ARTICVLVS V.

*Vtrum accedere ad hoc Sacramentum cum conscientia peccati mortalis, sit grauißimum omnium peccatorum?*

12

Vide D. Thomam. Notandum est, Quatuor esse gradus grauitatis peccatorum. Primus gradus est, Eorù quæ sunt contra diuinitatem; vt odium Dei, infidelitas, desperatio, blasphemia. Secundus est, Eorum quæ sunt contra Christi humanitatem in seipsa consideratam: vt verbera & conuitia in Christu, præsertim eorum qui ipsum agnoscebant, vel facile poterant agnoscere. Tertius, Eorum quæ sunt contra Sacramenta. Quartus, Eorum quæ sunt contra puras creaturas.

Gravitas peccati contra Eucharistiam.

Notandum Secundò, Peccata quæ sunt contra Eucharistiam, esse maiora in genere suo, quàm quæ contra alia Sacramenta, vel etiam contra alias puras creaturas. Dico, Ex genere suo, quia non omne peccatum contra Eucharistiam, est absolutè grauius quouis peccato contra alia Sacramenta, vel contra proximum. Nam indignè sumere Eucharistiam ex quodam timore, non ex malitia, ne videlicet deprehendatur in suo peccato, tamen cum aliqua reuerentia, non videtur esse mæ

peccatum, quàm homicidium ex odio profectum. Ceteris tamen paribus, peccata contra Eucharistiam sunt maiora: v. g. indignè sumere Eucharistiam, longè maius peccatum est, quàm indignè sumere alia Sacramenta: proijcere in terram Eucharistiam, longè grauius est, quàm homicidium. Vnde illud peccatum indignæ sumptionis, solet Deus initio nascentis Ecclesiæ, etiam corporaliter punire, immittendo morbos, veletiam mortem; vt ait Apostolus 1. Corinth. 11. vers. 30. Ideò inter vos multi infirmi & imbecilles, & dormiunt multi.

ARTICVLVS VI.

*Vtrum Sacerdos debeat denegare Eucharistiam peccatori petenti?*

R Espondeo & Dico Primò, Peccatori publico publicè petenti, seu offerenti sese, deneganda est Eucharistia, nisi etiam publicè confiteatur de eius poenitentia. Est certa, & communis Doctorum. Vide Chrysostrum homil. 83. in Matthæum, & Cyprianum epist. 10. 11. 12. vbi reprehendit quosdam Sacerdotes, quòd lapsos admississent ad Eucharistiam ante publicam poenitentiam. Ratio est; Tum quia Sacerdos ex officio tenetur sancta sanctè tractare; ac proinde, quantum in se est, Non dare sanctum canibus, id est, ijs, quos constat esse immundos, Matthæi 7. v. 6. Tum, quia, ille peccator non habet ius petendi, & potest sine incommodo ei denegari.

13 Peccatori publico publicè neganda est Eucharistia.

Dicitur autem peccator publicus, cuius crimen publicum est. Censetur autem crimen absolute publicum: Vel euentia facti, quando ita notum est, vt nulla probabilitate possit negari: quale est peccatum publici vsurarij, concubinarij, homicidæ qui in loco publico occidit. Vel euentia Iuris; scilicet, quando eius confessio in iudicio, vel testium legitima depositione, vel sententiâ Iudicis innotuit. Vide Nauarrum cap. 21. num. 55. Hic tamen:

Quis censetur peccator publicus.

Aduerte Primò; Non solùm publico peccatori, sed etiam publicè infamiã laboranti, seu publicè & vehementi suspitione criminis, Eucharistia in publico deneganda; ob rationem supra dictã, quia non oportet sanctum dare canibus.

Secundò, Si crimen quidem non sit absolute publicum, sed respectu eorum coram quibus petit, debere omnino negari corã illis; nisi fortassis alij aliqui adsint, qui illud ignorant.

Quid si crimen non sit absolute publicum.

Tertiò, Si alibi crimen sit publicum euentia Iuris, vbique Eucharistiam debere negari, quãuis ibi crimen ignoretur. Et ratio est, quia absolute in foro Ecclesiæ amisit ius publicè petendi, ac proinde sine incommodo potest ei negari. Idem videtur dicendum, si euentia facti crimen sit alibi publicum, & facile eius fama possit huc manare; vt alibi diximus. Contrarium tamen in hoc casu non est improbabile; & tenet Victoria de Eucharistia q. 80.

Quartò, Si peccator publicus occultè egerit poenitentiam, potest ei occultè petenti Eucharistia dari, modò non sit periculum scandali. Ratio est; quia causa denegandi iam cessat, scilicet indignitas ipsius, & scandalum aliorum.

Peccatori publico occultè poenitenti & petenti potest dari Eucharistia.

Dico sit.



14 Peccatori occulto publice danda Eucharistia, non priuatim.

Dico Secundò, Si crimen non est publicum, sed tamen Sacerdoti notum, non potest quidem Eucharistiam ei in publico denegare; priuatim tamen debet, nisi forte hoc crimen ei ex confessione Sacramentali constaret.

Prior pars patet: Quia Sacramenta sunt communia Ecclesiæ bona: atqui bona cõmunia Reipublicæ non sunt per publicum ministrum dispensanda, præsertim in publico, ex priuata scientia, sed ex publica: ergo cum hic publicè probus habeatur, non possunt ei publicè Sacramenta ab Ecclesiæ ministro denegari. Quod confirmatur Primò, Quia ex contrario sequerentur grauiora scandala & perturbaciones in Ecclesiâ; scilicet alienationes populi à Sacramentis Ecclesiæ, & à Sacerdotibus, & iniustæ multorum infamaciones, & alia huiusmodi. Confirmatur Secundò, A simili, in iudice qui cum sit minister iustitiæ, quæ est bonum commune, non potest ex priuata scientia ius dicere, sed tantum ex publica: ergo &c. Confirmatur Tertio, Exemplo Christi Domini, qui etiam Iudæ, occulto peccatori, vnà cum alijs sedenti, & quasi petenti, suum Corpus dedit.

Alteram Pars, scilicet in occulto denegandam: Probatur, quia hic non timentur illa incommoda: quare ius diuinum, videlicet ne *Sanctum detur canibus*, vim suam obtinet: hoc enim cauendum, quantum in nobis est. Vnde etiam Pastor tunc debet denegare; quidquid dicat Sotus d. 12. art. 1. q. 6. qui existimat Parochum non posse recusare, cum ex officio teneatur, & alter ius habeat ab eo petendi. Sed decipitur: nam peccator occultus nullum verum ius habet petendi Eucharistiam in illo prauo statu; sicut neque indignè tractandi re sacram: sed solum habet ius putatiuum; ratione cuius non potest publicè repelli. Priuatim tamen repelli debet, vbi illa iuris præsumptio cessat: quod aperte habetur in Concilio Valensi cap. 8. & citatur à Gratiano. 6. q. 2. Canone *Si tantum*.

Cor peccatori occulto occultè neganda sit Eucharistia.

Quid si Sacerdos non sciat crimen, nisi ex confessione.

Tertia Pars Probatur; quia quando crimen constat ex confessione, si ei recuset Eucharistiam, videris tuo modo agendi confessio crimina ei explorare, vel aliquo modo extra confessionem obijcere; quod nullo modo licet, ne confessio odiosa reddatur. Vnde debes ei Eucharistiam, etiam in occulto, porrigere; idque ordinariè in praxi seruandum. Si tamen commodè aliquo honesto prætextu posses dissimulare, quasi oblitus, vel quasi desint hostiæ, vel aliud impedimentum sit, id esset amplectendum. Vide Nauarrum c. 21. num. 55. Siluestrum Eucharistia 3. qu. 5. Paludanum dist. 9. qu. 4. conclusione 3.

ARTICVLVS VII.

*Vtrum nocturna pollutio impediat à Communionem?*

15 Pollutus ex peccato quando & quantum peccet cõmunicado.

Respondet D. Thomas varijs distinctionibus, quas vide apud ipsum. Notandum, Si quis post pollutionem ex peccato mortifero prouenientem communicet, vel celebret, modò antea de peccato illo sit confessus & contritus, nec vllus ampliùs restet libidinis sensus, vel mentis distractio; seseque ad deuotionem excitet: non peccat, quamuis nulla grauis causa illum ad communi-

candum, vel celebrandum vrgeat; sed sola deuotio, vel honor Dei ad hoc inclinet. Ita Paludanus suprà dist. 9. & Nauar. cap. 21. num. 51. Ratio est, Quia nihil necessariò impedit cõmunionem præter peccatum mortiferum præsens. Distractio autem & imaginatio, quæ residua esse potest ex libidinis fluxu, solum impedit ex decencia; ita vt sit peccatum veniale cum ea communicare, nisi aliqua grauis causa vrgeat, & tunc homo faciat quod in se est, vt eam depellat. Tunc enim ne veniale quidem erit. Ipsa autem corporalis pollutio, cum omnino præterierit, & nihil eius extet, nullo modo per se impedire potest: præsertim cum neque ipsa peccati mortiferi macula præterita impediatur. Itaque, si peccatum deletum sit, & omnis distractio inde orta sit depulsa; nihil restat quod communionem impedire queat.

Idem dicendum de pollutione nocturna, quæ sine peccato accidit, si nulla inde mentis ineptitudo restet. Item de actu coniugali, quo quis necessitate reddidit debitum; & etiam quo quis petijt, modò nõ libidine, sed solius prolis amore. Quod si affectu voluptatis, consulendum vt eo die abstineat; quia ordinariè est peccatum veniale, ob distractionem remanentem, & affectum mentis non satis purgatum.

16 Quid de eo, qui sine peccato, vel ex actu coniugali pollutus est.

Curandum autem, vt si quis noctu, etiam sine peccato, talem fluxum sit passus, eo seruentius se excitet ad deuotionem, vt nulla restet in mente distractio aut libidinis sensus; alioquin esset saltem veniale sic communicare: nam quantum in nobis est, etiam omnes distractiones in perceptione huius Sacramenti sunt euitandæ. Vide Nauarrum suprà.

Quid noctu pollutio agendi, vt sequenti die communitet.

Quæri hæc non incommodè posset, Vtrum qui ex praua consuetudine remanente post penitentiam, se dormiens aut semidormiens turpiter tangendo pollut, teneatur sub peccato mortali quæ- rere remedium?

17

Respondeo, Qui ex praua consuetudine post penitentiam remanente se dormiens aut semidormiens turpiter tangendo pollut, teneatur sub peccato mortali quæ- rere remedium, & impedire ne id faciat. Teneatur enim in se impedire illud materiale peccatum, quod non naturaliter, sed per prauam phantasmam ipse in se operatur, membris suis voluntarium motu habentibus. Sicut si dormiret cum alio, & in somnis eum foedè vel præposterè contingeret &c. teneretur huic malo remedium adhibere: vel si id ipsi ab alio accideret: alioquin censeretur in illud consentire. Secus est de pollutione naturali quæ absque turpi contactu in somnis accidit. Remedium autem præter cætera, & spiritualia, esse potest, vt manus faciã ex collo demissã colligantur, vt ad illum locum non possint demitti. Itè abstinencia cibi & potus &c.

Nocturna pollutio quando sub mortali cauenda?

ARTICVLVS VIII.

*Vtrum cibus vel potus presumptus impediat Communionem?*

Respondetur; Corpus Domini à ieiunis sumendum esse; quod est traditio Apostolica; vt docent multi Patres, & inter hos Augustinus epistola 118. c. 6. *Ex hoc placuit Spiritui sancto, vt in honorem tanti Sacramenti in os Christiani prius Dominicum*

18 Corpus Christi non nisi à ieiunis sumendum.

M m m iij mimicum